

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΔΑ

Ξύλινα αλιευτικά καΐκια: διάσωση και αναβίωση

Τετάρτη 29.5.2019 • Αίθουσα Τελετών ΕΜΠ Πατησίων • Κτίριο Αβέρωφ

Τις τρεις τελευταίες δεκαετίες χιλιάδες ξύλινα αλιευτικά καΐκια έχουν οδηγηθεί στην καταστροφή, σε εφαρμογή πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποσκοπούν στην προστασία των ιχθυοαποθεμάτων και στην ανανέωση του αλιευτικού στόλου. Η επιδοτούμενη καταστροφή ενός αλιευτικού σκάφους με την παράλληλη (αλλά σε πολλές περιπτώσεις προσωρινή) έξοδο του αλιέα από το επάγγελμα αποτέλεσε έναν από τους άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας με σημαντική έως τώρα απορροφητικότητα, διότι συνιστά ένα σημαντικό οικονομικό δέλεαρ για τους ψαράδες, χωρίς να απαιτεί παράλληλα σχεδιασμούς για άλλες εναλλακτικές παραγωγικές δράσεις από πλευράς ελληνικής διοίκησης. Ωστόσο, το μέτρο της επιδοτούμενης καταστροφής ξύλινων αλιευτικών καϊκιών προκαλεί μια ζοφερή αλλαγή στη δομή του αλιευτικού στόλου. Τα ξύλινα καΐκια μειώνονται ραγδαία ενώ κυριαρχούν πλέον τα σκάφη μαζικής παραγωγής που είναι κυρίως πλαστικά. Η κατάσταση αυτή έχει πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις στον πολιτισμό και στο περιβάλλον ενώ ερωτήματα τίθενται αναφορικά με την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος. Η επανεξέταση αυτού του μέτρου, με στόχο την ανάσχεση των αρνητικών επιπτώσεών του θα αποτελούσε επομένως ένα ζητούμενο για το μέλλον και τις επόμενες προγραμματικές περιόδους. Η επιστημονική εκδήλωση επιδιώκει μια ουσιαστική συμβολή στην ενημέρωση, τον προβληματισμό και τον διάλογο πάνω σε αυτό το θέμα, με σκοπό την διάσωση της πολιτισμικής αξίας των σκαφών που αποτελούν δημιουργήματα της παραδοσιακής ναυπηγικής.

Στόχοι της επιστημονικής εσπερίδας είναι μεταξύ άλλων:

- Να αναδείξει την ιστορική, λαογραφική και ευρύτερη πολιτισμική αξία των ξύλινων αλιευτικών σκαφών.
- Να παρουσιάσει και αξιολογήσει το όλο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.
- Να καταδείξει τις επιπτώσεις από την προωθούμενη καταστροφή των ξύλινων σκαφών.
- Να αποτιμήσει τις έως τώρα πολιτικές των αρμόδιων κρατικών φορέων.
- Να αναδείξει τις απόψεις των φορέων της κοινωνίας των πολιτών.
- Να διατυπώσει εναλλακτικές προτάσεις και νέες στρατηγικές προς την κατεύθυνση της διάσωσης των σκαφών που αποτελούν δημιουργήματα της παραδοσιακής ναυπηγικής.
- Να συγκροτήσει έναν «οδικό χάρτη» για τον συντονισμό μελλοντικών βημάτων / δράσεων με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη.

[Επιστημονική Επιτροπή: Κ. Δαμιανίδης, Ε. Μαϊστρου, Κ. Παπαδοπούλου, Κ. Σερράος, Σ. Φωτοπούλου]

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

16:45 - 17:00: ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ – ΕΓΓΡΑΦΗ

17:00 - 17:10: Κ. Σερράος, Καθηγητής ΕΜΠ / διευθυντής ΣΠΕ / αντιπρόεδρος ΕΛΛΕΤ:
Έναρξη / καλωσόρισμα προσκεκλημένων / εισαγωγή στην επιστημονική εσπερίδα.

Μέρος Α: ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ • συντονίστρια: Ελένη Μαϊστρου, ομότιμη καθηγήτρια ΕΜΠ

17:10 - 17:30: Σ. Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ΥΠΠΟΑ: «Η πολιτισμική αξία των παραδοσιακών σκαφών και της ξυλοναυπηγικής τέχνης».

17:30 - 17:50: Κ. Κατσάφαρος, επιστημονικός συνεργάτης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων: «Ζητήματα πολιτικής κατά τη διαχείριση της αλιευτικής δραστηριότητας και των παραδοσιακών ξύλινων αλιευτικών σκαφών».

17:50 - 18:10: Κ. Δαμιανίδης, Δρ. Αρχιτέκτων, πρόεδρος Συλλόγου Φίλων του Μουσείου Ναυπηγικών και Ναυτικών Τεχνών του Αιγαίου: «Οι επιπτώσεις της επιδοτούμενης καταστροφής των αλιευτικών σκαφών και μελλοντικές προοπτικές».

Μέρος Β: ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ • συντονιστής: Κωνσταντίνος Σερράος, καθηγητής ΕΜΠ

18:30 - 19:30: Συζήτηση «στρογγυλής τραπέζης»

α. Η πολιτισμική αξία των παραδοσιακών αλιευτικών σκαφών. β. Η κριτική των έως τώρα πολιτικών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. γ. Προς την κατεύθυνση μελλοντικών στρατηγικών.

- Συμμετέχοντες:
- Μ Γιοκάλα, Διαχειριστική Αρχή Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης.
 - Α. Αναγνωστοπούλου Παλούμπη, πρόεδρος Ναυτικού Μουσείου Ελλάδος.
 - Κ. Παπαδοπούλου, Δρ. νομικός (μέλος ΣΕΠ του ΕΑΠ / ΕΛΛΕΤ).
 - Ν. Καβαλιέρος, Υποναύαρχος Λιμενικού (ε.α.), πρόεδρος Ελληνικού Συνδέσμου Παραδοσιακών Σκαφών.
 - Ν. Βλαβιανός, Εκπρόσωπος ελληνικής περιφερειακής ομάδας & μέλος ΔΣ European Maritime Heritage, Αντιπρόεδρος Συλλόγου για τη Διάσωση & Διατήρηση Παραδοσιακής Ναυπηγικής & Ναυτικής Τέχνης & Κληρονομιάς «Πρωτέας».
 - Μ. Βρατή Ματαράγκα, πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Πλωμαρίου «Το Πόλιον».

19.30 - 20.15: Παρεμβάσεις - Συζήτηση

20:15 - 20:30: Ε. Μαϊστρου / Κ. Σερράος: ΛΗΞΗ ΕΣΠΕΡΙΔΑΣ

